

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre „ 6 mesi 3.— „
Negyedévre „ 3 „ 1.50 „
2 hóra „ 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetési és nyiltterek:

Főlvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:

Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1891 november 22

Megjelenik minden vasárnap

22 novembre 1891

A haditengerészeti költségvetés.

Irta: Reményi Antal.

I.

Széchenyi és Kossuth jelszavai: „Tengerre magyar!” némely tekintetben már valósulásként kezd indulni, a mennyiben tengeri kereskedelmünk és hajózásunk szép lendületnek indult és 1895-ben az Adria harmincz hajójával együtt negyvenöt magyar gőzös fogja a tenger hullámain szeldelni, és Fiume, habár egyébként jól berendezett és védett kikötője eddigelé még dockkal nem rendelkezik, annál kevésbé hajóépítő gyárral, máris havánk összes ki- és beviteli forgalmának harmadát mintegy 100,000.000 forint értékben közvetíti. Ezentúl tehát nekünk magyaroknak is jobban szemügyre kell vennünk, mit cselekszik a haditengerészet, a melynek feladata lenne a mi partjainkat is, a mi kereskedelmünket is, de meg déli határunkat, a Szávát és Dunát megoltalmazni.

A delegációk elé terjesztett 1892-diki költségvetés szerint a rendes szükséglet kitesz 9,384.614 frtot, a rendkívüli 2,143.100 forint, tehát az előbbeni 581 forintra, az utóbbi 283.181 forintra haladja túl a tavalyi budgetet. Azonkívül póthitelek fejében 306.408 forintnyi ösz-

szegnek utólagos engedélyezése kérelmeztek. Ezen póthitelek hozzáadásával, az 1892-diki összes többszükséglet 589.589 forintra rug.

Vizsgáljuk meg a főösszegek részleteit. A rendes költségvetésben: fizetésekre, zsold, ruházat és a száraz földön való szolgálat címén 3,336.421 forint, a tengeren való szolgálat szükségletére 1,362.880 forint, a rendes és rendkívüli szükségletben együttvéve; az intézetekre 222,650 frt, a hajóhad anyagszereinek pótlására és hajóépítkezésekre 4,558.000 forint, ágyukra, általában fegyverkezésre 878.000 forint, kikötői és hadszertári építkezésekre, valamint különös tengerészeti kiadásokra 661.373 forint, végre nyugdíjakra 608.390 forint van felvéve. Ha ezen együttvéve 11.527.714 forintot kitevő összeghez hozzáesszük még a póthitelek címén beállított 306.408 forintot, ugy az előirányzat összesen 589.589 forintra mulja felül az 1891-dikét.

E többlet-összegben szerepel nyugdíjak címén 56.150 forint, melyet, ha részleteiben megvizsgáljuk, csekély kivétellel a mérnökökre és gépészekre esik. Hogy mi okozta a mérnökök és gépészek ily tömeges nyugdíjba lépését, azt a költségvetési előterjesztés leg gondosabb átkutatása után sem birtuk fölfedezni. Egyszerűen a katonai nyugdíjtörvényre való hivat-

kozás, azt hisszük, senkit sem elégíthet ki s ily feltűnő jelenség megérdemelte volna a bővebb megokolást. Nem elég az, ha netalán a delegációk bizottságaiban szóvá tétetvén, ott esetleg megadatik a felvilágosítás. Jogosan meg lehet kívánnunk, hogy ily többletek magában a nyomtatott előirányzatban nyilvánosságra hozassanak, hogy hozzá lehessen szólni.

Épületekben és készletekben a pólai tengeri szertár asztalosműhelyeiben a mult nyáron történt tüzeset folytán megesett károk pótlására 282.208 frt. Miért nem biztosított? Erre is adós marad az előterjesztés a felvilágosítással. A tisztai és legénységi létszámnak a delegációk által 1889—1890-ben engedélyezett szaporítása folytán 51.784 frt a többlet; építkezések, intézeteknél és különös tengerészeti kiadásoknál (chronometerek, csillagászati műszerek, térképek, könyvek stb.) 28.500 frt, a terményárak drágulása folytán 4488 frt. illetékek 46.783 frttal szerepelnek. Az 1879. évi XXXVI. t. cz., a katonai elszállásokról ugy rendelkezvén, hogy a lakbérátlányok városokint tiz díjostálya beosztva, minden 5 évben a tapasztalás mérvéhez ujabban megállapítandók, mely czimen a többlet 1892-re 44.784 frt. Minthogy azonban a nagyobb lakbérátlányok, az 1890-ben történt új

kiszabás alapján már az 1891-ki évben is jártak volna, de összegük a mondott év költségvetésének idejében még nem volt tudva, most e czimen póthitel gyanánt 44.200 frt szerepel. Tüzérség, kőszén, anyagszerek és rendkívüli építkezések címén a többlet 300.692 frt. Ezen összegben szerepel azon 100.000 frt is, melyet a tengerészeti vezetőség az 1890-iki tapasztalatok alapján a német flotta kétszeri látogatása viszonzásul a legújabb 4 hajóból összeállított hajórajnak az északi és keleti tengerbe való kiküldetése alkalmából szerzett, a szűrőgépeknek mulhatlan szükségét bizonyítván, az új kori gépek, illetőleg kazánok viz-szükségletének előállítására. Nehogy tehát az új hajók hadikészültsége kockáztassék, a szűrőgépek még 1891-ben időhaladék nélkül beszerztettek. Ezeknek 100.000 frtnyi költsége a póthitelek közé lett felvéve.

A fenti többletek együttvéve kitesznek 859.589 frtot, a mely összegből azonban levonandó 270.000 frt, mint a mely összeggel kevesebb igényeltetik a hajóépítkezések rendes szükségleti rovatában, marad tehát megszavaztatni kért összegül a fent említettük 589.589 frtnyi.

Összehasonlítva az 1891-iki évvel hajóépítkezésekre és jó karban tartásra 50.400 frttal kevesebb és

Egy volt fi-me kormányzó otthona.*

(Gróf Zichy József vedródi kastélya).

Különös komplex érdek fűződik oly magánlakokhoz, hol nemzedékek követték egymásra. A falak, a kövek úgyszólván felveszik a lakók lenyomatát és ékes szólnak a múltak történetét. még ott is észlelhető ez, ahol csupán néhány generáció vonult át — mert hajlamaik, izlésök és irányuk felismerhetők otthonjuk alkotásából. — Példá rá Vedród, pozsonymegyei kis község is, mely a Zichy-féle kastélyról és annak Magyarországon számot tevő műgyűjteményeiről lett híres.

Birtokosai szenvedélyes utazók lévén a műkincseket a világ minden részéből hordták össze. kiválóan exotikus és eredeti színezetet adva környezetüknek.

A kastély hajdanában a Clarissák birtokában volt és donáció útján szállt a Zichy családra. A mult század második felében építette ki idb. gróf Zichy Ferencz, ki számos értékes műkincset hal-

mozott fel benne. 1862-ben, a Zichy család jelenlegi seniora, gróf Zichy Ferencz tárnokmester és volt konstantinápolyi nagykövet, restauráltatta és 1878-ban átadta József fiának, Pozsonymegye ez időszerinti főispánjának, ki ott is telepedett, buzgón folytatva az atyja és szépatyja által oly szenvedélyvel üzött „gyűjtést”. Bájos fiatal neje, hercegnő Odessalchi Ilona, a chateleinek eszményei megtestesülése, finom izlését és műérzékét a nemes lak szépítésében, férjével versenyt érvényesíti.

A grófné remekül fényképez és az általunk bemutatott képek kivétel nélkül az ő felvételei után készültek.

A XVIII. század nyugalma és méltósága jellemzi a tág, nemes arányú főúri lakot, hasonló stílus oldaszárnyával és boltíves nyitott folyosóival. Elegans egyszerűség és büszke szoliditás szól minden kőből, Mintha száz évvel hátralep-nénk és visszaidéznők a hajporozott i-nassereget, mely a diszes vert-vasajtót feltárja — hogy az impozáns lépcsőházban nyomban a mult idők művészeti birodalmában találjuk magunkat.

A földszinten pompás régi olasz fagyványú székek, tükör és virágtartó; a lépcső maga széles, tág, a falakon ó-kínai fehér-kék bombardonok; — az emeletett Brustolini-féle faragott kaross-

székek, antik velencei selyemmel bevona; hasonló faragott állványon és a falakon ritka ó-kínai és delti fehér-kék porcellán, közte több nagyértékű, sok száz éves „truitee” darab. Két természetes nagyságú és teknősbékán lovagló japáni bronzgolya, a hosszú élet ismert keleti symboluma és óriás japáni bronzchimárák, egészítik ki e fejedelmi „hall” felszerelését.

A tervek és szobák mind, száma körülbelül 50, beléértve a lényűző vendég-lakosztályokat is, a műkincsek egész tárházát képezik. A porcellánok és keleti-bronze ok ezekre menő gyűjteménye ékíti a falakat, polczokat, szekrényeket. Antik, cinquecento, japáni, ó-német berakott és faragott „cabinetek”-ek meg-lépő mennyiségben találhatók itt, érdekes összehasonlító tanulmányra szolgáltatva anyagot Valamennyi teremben régi és modern festők kiváló művekkel vannak képviselve nagy számban. A háziúr nagypapjának 85 éves korában Blaas által festett életnagyságú képe, az arczképfestés remeke. Két elragadó Boucher, több Van der Neer, Van Ostade, Mirvelt, F. Francia, Van der Helst, Verboeckhoven, Amerling, E. Ender, Dav. de Noter, H. Vanhove, Pietro Longhi, Tintoretto, Berghelden, Tiepole, Francesconi, Netsch, Oettingen, Bracklear,

és sok más, mit fel nem sorolhatunk.

A háziúr szobájában saját készítésű anyjának pastelképe Rosalba Kariéra ecsetétől; egy szalonban rendkívül érdekes képsorozat: id. Zichy Ferencz és valamennyi fia, veje, menyé és leánya. Az urak mind, a Napoleon idejében mozgosított nemesi insurrekcióban részt vevendők, vörös egyenruhában, hölgyek eszményi görög istennői jelmezben. Egy másik teremben 17 ezüst re-poussékép, abszurg munda a XVII. századból; egy indiai diófászerkevény, mely ma is még fűszeres illatot áraszt, szinte a XVII. századból, lombard-munka, a körülbelül 80 faragott alakkal; a híres Péter Fischer a „Lábmosást” ábrázoló haut-reliefje; egy mozaik Madonna-fej a velencei Markus-templomból, mely a dóm restaurálása alkalmával került a gróf birtokába és sok más hasonló értékű kincs.

Az óriás könyvtár leginkább természetudományi, utazási művekben és francia mémoiresokban gazdag s az emelet hosszú zárt folyosóin végig folytatódik.

Különös kíváncsisággal tanulmányoztam, a szeretetreméltó háziúr kalauzálása mellett, a könyvtárt és dolgozószobáját elárasztó bronzokat.

A japáni és kínai bronzok oly kiválóan bizarr és remekeben gazdag gyűj-

* Közöljük e nagy szakismerettel és vonzóan megírt leírást, melyet a jeles író, mint a „Salon és Sport” újság egyik szerkesztője lapunk részére is átengedett.

még hátrább menve 1890-el 98.400 frttal kevesebb van beállítva s a mint láttuk, a fent czimenkint részletesen elősorolt 589.589 frtot egyébz szükségletek alapján veszi igénybe a tengerészeti vezetőség.

A tengerészeti albizottság a delegációban.

Elnök: Erdődy István gróf. Előadó: Dániel Ernő.

A tengerészet részéről jelen vannak: Sterneck b. tengernagy, Schonta a hadműködési iroda főnöke, Müller, Lehner, Berghofer sorhajó kapitányok, Fehér első osztályú főhadbiztos, Stoisser hadbiztos. Ferenczy sorhajóhadnagy a miniszter képviselője és Benigni sorhajóhadnagy.

A magyar kormány részéről Szőgyény Marich László van jelen.

Dániel előadó ismerteti 1892. évi költségvetést, kiemelve, hogy ámbár az ordináriumban csak 581 frt több szükséglet mutatkozik a múlt évi budgethez képest, mégis jelentékeny eltérések fordulnak elő. Mindenekelőtt szembeötlő, hogy az ordináriumban a hajóépítések címén a szükséglet 270 ezer forinttal kevesebb. Ha még tekintetbe vesszük azt is, hogy a hajóépítésre szánt összegek a múlt évéhez képest jelentékenyen visszamaradnak, azon véleményen keletkezik, hogy tengeri haderőnk fejlesztése immár elérte a végső határt és az most már oly állapotban van, hogy a hozzá fűzött nagy feladatoknak teljesen meg bír felelni. Kiemeli továbbá az előadó, hogy az a kevesebb előirányzat azonban, mely a hajóépítéseknek föltűnik, nagy mértékben ellensúlyozva van ama több kiadások által, melyek a költségvetés többi cziméinél merülnek föl és a melyek nagyrészt új intézkedések folyamánai.

Az előadó ezután kérdést intéz a tengerészet vezetőjéhez ama sérülések iránt melyeket tavaly a dániai expedíció alkalmával a „Kronprinz Rudolf” hajó szenvedett. Kérdést intéz továbbá az iránt, hogy a tengerészet vezetője a múlt évben hozzá intézett megkeresésre megette a lépéseket, hogy meggyőződést

teményével még sehol sem találkoztam. Mindig érdekelt e kép elvitáztatlan és jellemző nagysága a kicsiben, az az aprólékos művészet, a minutiózusnak tökélyig vitt kivitele, mit gyakran csupán nagyítóüveggel lehetne érdemlegesen méltányolni. A bécsi kiállítás alkalmával megbarátkoztam a fiatal Ymasakival, az akkori japáni követség titkárával, ki egész előadásokat tartott nekem a különböző bronzok műbecséről az arany lakk, reliefakk és berakott lakk munkák elképzeltetetlen türelmet, ügyességet és gyakran egy emberöltőt igénylő csodáiról. De a kiállított tárgyak változatosság tekintetében feltűnően hátramaradtak (néhány arany-bronze templom dísz kivételével) a Vedrödön felhalmozott gyűjtemény mögött. A legképtelenebb, de mindig esztetikailag szép alkotásokban találunk ott például százakra menő gyertyatartót. Többnyire a múlt századokból való tárgyak ezek, minthogy a modern szellem annyiban már megmértelyezte ezen régi tartományokat is, hogy ma leginkább kivitelre »üzlet« kedveért dolgoznak ott is, és nem mint régen, a tökély eszményeért. Mert, bár a japáni és kínai kifinczamadott izlésnek fura eszménye van, megdöbbenőleg hat mégis némely tárgynál az a csodálatra méltó szívósság, mely annak remeklő megvalósításában nyilvánul.

A gróf dolgozó szobájának egy történelmi becsü reliquiája gyászos érdekű. Pompás nyeregtakaró ez, mely a mexikói notabilitások által ajánlatot fel Miksa császárnak ki ezen 1864. június 12 tartá bevonulását Mexikó városába. Gróf

szerezzen arról, vajjon a belföldi közszén ugy minőség, mint olcsóság szempontjából nem volna-e alkalmas a most használatban levő angol közszén kiszorítani.

Miután még általánosságban Zichy Ágost gróf, Pallavicini Ede ögróf és Bethlen Ödön gróf nyilatkoztak, Sterneck báró tengernagy a harci flotta harezképességére vonatkozólag megemlíti, hogy újabb hajó építése iránt nem azért nem történt előterjesztés, mint ha a flotta már teljesen ki volna fejlesztve, hanem csak azért, mert a flottának tovább fejlesztésében most már lassubb tempót lehet tartani; de tekintettel azon feladatra, mely a tengerpart megvédése körül reá haramlik, a flotta tovább fejlesztése elkerülhetlen már csak azért is mert a meglevő hadihajók közül, a melyek most még teljesen használható állapotban vannak, rövid idő múlva többnek alapos kijavításra kell keresztni mennie. A „Kronprinz Rudolf” hajónak mult évi dániai kirándulása alkalmával szenvedett sérülése csak kisebb mérvű volt. Magának a hajónak konstrukciója minden kifogáson felül áll és a hajónak harezképessége a kijavítás után teljesen kielégítő. A közszén beszerzése iránt a tárgyalások a magyar kormányval folyamatban vannak, de jelezheti már most is, hogy bár minőségileg az oraviczi közszén az angol közszénnel a versenyt kiállhatja, a szállítási annyiba kerül, hogy annak használatát nem helyezheti kilátásba. Az arsenálban azonban pécsi közszén is használják.

Ezek után az albizottság elhatárovan azt, hogy a tengernagy felvilágosításai folytán az országos bizottsághoz benyújtandó jelentésében ki fog terjeszkedni a hadihajóirai állapotára, ugy a költségvetést, mint a póthitel elfogadta.

Az 1. és 3-ik cinnél hosszabb tárgyalást idézett elő azon több költség, mely az illetmények emeléséből és szabályozásából származik. A nyert felvilágosítás után azonban az albizottság különösen azon szempont tekintetbe vételével, hogy a hadi tengerészetnél az előléptetési viszonyok igen kedvezőtlenek és így az ott szolgáló tiszték sokkal rosszabb sorsban vannak, mint a hadseregnek működő tiszték, ezen különbség megszüntetése illetőleg a két tiszti kar anyagi sorsának acquirálására szempontjából az

Zichy Ferenc, ki főudvarmesteri minőségben volt, Miksa császár mellett, midőn az még a Lombard-Velencei királyság kormányzója volt, a mexikói katasztrófa után megszerezte a szomorú emléktárgyat Setétveres bársony alapon ritka szépséggel, drága köves aranymives munkával van díszítve gazdagon.

Érdekes történet fűződik hozzá, mely újból bizonyítja: mily kicsi tulajdonképen ez a nagyvilág. Gróf Zichy József 1877-ben tett nagy útja alkalmával, egy Amerikának tartó hajón többek közt egy érdekös spanyollal, Don Philiberto Damav-al ismerkedett meg. Alkalmilag, a gróf nagyobb társaságban felemlít Miksa császár nyereg-takaróját, mire a spanyol tüzetesebben leiratván azt magának, meglepetten felkiáltott: »Hisz ez az én takaróm; az én mexikói aranymives műhelyemből került ki.« A gróft ez az incidens természetesen nagyon érdekelte, de mily nagy lön ámulása, midőn a megérkezést megelőzőleg a spanyol aranymives hozzá fordul e szavakkal:

— Uram, mielőtt elválnánk, engedje, hogy teljesen felfedjem ön előtt kitémet. Én egy budai születésű, Becker nevű zsidó vagyok: Szegény sorsban nevelkedtem és Spanyolországba kerültem aranymives mesterségem révén. Onnan Mexikóba jutottam, hol siker koronázta törekvéseimet, virágzó üzletem van és családot alapítottam. Nagy örömemre szolgál, hogy ily kiváló honfitársammal találkozhattam.

Igy hát két története van a híres takarónak.

(Folyt. köv.)

illetmények emelését és szabályozását helyesli és az avval járó költségöbbletet elfogadta.

A rendkívüli kiadásoknál két dunai monitor építéséről lévén szó, azoknak német neve ellen tétetett kifogás és a tengerészeti osztály vezetője készséggel hozzájárult ahhoz, hogy azok „Szamos”-nak és „Körös”-nek neveztesse el. A két dunai monitor építéséről, a mely a budapesti volt Schönnichen gyárban történtik, a tengerészeti osztály vezetője e lismerőleg nyilatkozott és kijelentette, hogy a monitorok már majdnem teljesen készen vannak és legközelebb átadtnak.

Az albizottsági jelentés a hétfőn tartandó ülésben fog hitelesítettetni.

Az ülés 12¹/₂ órakor ért véget.

Az államsegélyben részesülő hajójáratok forgalmi eredménye.

A fiume-pópai és fiume-vegliai gőzhajójáratok áruforgalma f. évi szeptember hóban a következő volt:

Fiume-pópai vonal:		
	Kivitel	Behozatal
Moschenizze	52.5 q.	—
Rabacz	52.9 „	—
Cherso	317.4 „	192.0
Pola	678.1 „	85.1
összesen	1100.9 q.	277.1 q.
Fiume-Vegliai vonal.		
Malinsca	39.9 q.	16.8 q.
Veglia	68.9 „	28.8 „
összesen	99.8 „	45.6 „

A fiume-pópai vonalon szállított összesen 1378 q. mi az előző és szeptember havi áruforgalmához hasonlítva 51 q.-nyi csökkenést eredményez. — Szint ugy csökkenést mutatkozik a fiume-vegliai járatok forgalmánál, mely 54.20 q.-val csökkent.

Fontosabb kiviteli áruk voltak 146.6 czukor, 404.9 q. liszt, 76 q. tengeriliszt, 17.7 q. u korpa, 53.1 q. u rizs, 68 q. székő, 55.5 q. tengeri, 56.5 q. kezmű-áru, stb.

Személy szállított a fiume-pópai vonalon Fiuméből 477. Fiuméba 482, összesen 959; a fiume-vegliai vonalon pedig Fiuméből 257, Fiuméba 264, összesen 521 személy. Az utasok száma az előbbi vonalon 1258-czal, az utóbbin pedig 1036-tal kevesebb mint mult évi szeptember hóban.

Helyi és különféle hírek.

Ö felsége a királyné név napját az idén is a szokott ünnepélyességgel ülte meg városunk. A névünep előtti estén a városi zenekar járta be a város utcáit s másnap d. e. 10 órakor a főszékesegyházban ünnepélyes isteni tisztelet tartott melyen az állami és városi hivatalok fejei testületileg, a cs. és kir. közös hadsereg és a magyar honvédség tisztikara továbbá az iskolák tantestületei és nagyszámu közönség vett részt.

A nyilvános épületeken, konzulok lakásain zászlók lengtek s a kikötőben horgonyzó hajók lobogó díszet öltöttek.

Stefania özv. trónörökösné ő fensége Abbaziában. Abbaziai levelezőnk írja, hogy Stefania özv. trónörökösné ő fensége Pálffy grófnő udvarhölgy és Bellegarde gróf udvarmester kíséretében f. hó 18-án kedden délelőtt a szeptepéri gyorsvonattal Matuglieba érkezett honnan kíséretével együtt kocsin folytatá útját Abbaziába.

A matuglie-veloscai ut hosszában mindenütt nagyszámu közönség lelkes ovációkkal üdvözölte ő fenségét, ki igen szívélyesen viszonzta az üdvözlöket.

A fenséges vendég kíséretével d. e. 10 óra 45 perczkor érkezett Abbaziába

hol a park bejárata előtt Vachter ezredes, Silberhuber furdó igazgató, Glax furdó orvos, a voloscai hatóságok előjárói, és nagyszámu díszes közönség fogadta ő fenségét.

Stefania özv. trónörökösné, ki igen virágzó színben van, a legnagyobb örömmel fogadta az előkelő közönség üdvözlését s megelégedéssel adott kifejezést ama észrevételnek, hogy Quarnero Nizája rövid távolléte alatt is igen előnyösen fejlődött. A Villa Angiolina előtt Wimpffen grófné kormányzókné sógornéja és Szécheny gróf fogadták, kikkel ő fensége huzamosabb ideig társalgott. — Délelőtt 11 órakor a fellobogozott Quarnero szálloda előtt a 79. sz. Jellačić ezred zenekara Millier karmester vezetésével válogatott darabokat játszott a fenséges vendég tiszteletére.

Ő fensége, mint értesülünk két hetet szándékozik Abbaziában tölteni, mely idő alatt városunkat is szerencsétlenül fogja magas látogatásával.

A fiumei kereskedelmi tőzsde létesítése ügyében kiküldött bizottság, mint ezt jeleztük, a mult vasárnap délelőtt tartá meg alakuló ülését.

Az ülést Cunradi F. R. a kereskedelmi részvénytársaság fiumei fiókjának vezetője nyitotta meg, ki az egybegyűlteket az elnök, jegyzőkönyvvezető és a választás igazoló bizottság választására hívta fel.

A gyülekezet elnöknek Vranyczany Simon bárót, jegyzőkönyvvezetőnek, F. R. Cunradit, a választást igazoló bizottság tagjaivá pedig Csillag J., Gherbaz Lajost, ifj Minach Jánost és Toncich Hermant választá meg.

Cunradi F. R. jegyzőkönyvvezető, a kereskedelmi tőzsde létesítése érdekében tett eddig intézkedésekről tart beszámolórt melynek egyes pontja élénk vita tárgyát képezték.

A jelentéstétel után az igazgatóság választása került sorrendre, mely szavazás után a következő eredménnyel ejtetett meg:

Az igazgatóságba beválasztottak:

Meynier Henrik	53 szavazattal
Rosenberg Felix	53 „
Corsosácz F. G.	49 „
Cunradi F. R.	47 „
Hoffmann Herm.	43 „
Walluschniq A.	38 „
báró Vranyczany S.	33 „
Hartmann G.	32 „
Maderspach A.	32 „
Böhm O.	30 „
ifj Minach J.	30 „

Miután azonban a Smith & Meynier cég képviselője kijelenté, hogy főnöke Meynier Henrik sok oldalú elfogultsága miatt nem fogadhatja el a megbízatást helyette Ossoinack Lajos választott az igazgatóságba.

Fiume kereskedőink és iparosaink figyelmébe. A fiumei török alkonzul közzé teszi, hogy Konstantinápolyban, a török birodalmon be- és kivitele képező áruk mintáinak állandó kiállítása céljából a Sultán Ö felsége legmagasabb felhatalmazása folytán egy nemzetközi kereskedelmi muzeum létesítettet. Miután pedig Fiume és a török birodalom közti kereskedelmi viszonyok mindjobban kiterjednek, igen előnyös lenne, ha a fiumei iparosok és kereskedők arra törekednének, hogy ezen nemzetközi kereskedelmi muzeumot saját hasznunkra belátásuk szerint igénybe vennék.

Felhivatnak ennél fogva mindama iparosok és kereskedők, kik az említett muzeumban áru mintáikat kiállítani o-hajtanák, hogy a szükséges információk és egyéb erre vonatkozó adatok beszerzése végett a fiumei török alkonzuli hivatalhoz forduljanak.

A „Fiumei Magyar Daloskör” első választmányi gyűlése, mint értesülünk f. hó 13-án tartatott meg Szobovich Lajos pénzügyi igazgató úr elnöklete alatt az áll. polgári iskola tanácskozó termében, melyet Donáth Imre igazgató úr

szives volt. Az ülés anyai tagjaitól folytatott.

A jegyzőkönyvvel K. közgyűlés elhatározta előbbi feladatok riumhoz tekintetű több folyóselők egyeztetan közzé, a másul vetdes hangv mára a loskör taggyakorolta, ből már i tó össze: és vajjon tassé-e n rozottak se a vál Zielinsky bevezet Mih Kubicek megbízással natkötölás senek a mányi ülés

A fiumei közgyűlés és titkári ikén azaz a magy. k új közgyűlés pártolótagj

Vasuti: Buccari k 8 óra 25 bagép a 1 induló 642 szállítással ütközött.

Összeült továbbá 5 bagép mozi jelentékeny nyen sérül oka, hogy háznál 8 p közvetlenül a Buccari kások a társzedték is hető a pró

A városban érkezett kir. főmérnök tendő vizu társaságban rához ránd ügyi bizotts lett a vízvez keletletar sés adatok lentést tesz tek s a mu közö minis adassék.

A magyaraság új gőzhajósi tengeri forg jelenleg is n legújabban ritja hajópar a keresztelé nevet fogja hajójánál jóvá mely mint kényeltem

Az új gő mint értesül ven s e hét

Vasut Ma Abbaziából

szíves volt e czélra állandóan felajánlani. Az ülés, melyen valamennyi választmányi tag jelen volt, következőképpen folyt le:

A jegyzői teendők ideiglenes vezetésével Kubicsék A. bizott meg. A közgyűlés jegyzőkönyvének értelmében elhatározatott az alapszabályoknak mielőbbi felterjesztése a belügyminis-teriumhoz, valamint az egyesületi jelvény tekintetében is határozat hozatott és több már is egy intézetet el. A tisztviselők egyes jelentéseit, a már eddig vagy ezután követendő eljárásukra vonatkozólag, a választmány helyesléssel tudomásul vette. Miután a daloskör első rendes hangversenyének kérdése felmerült, már arra való tekintettel is, hogy a daloskör tagjai eddig is nagy szorgalommal gyakoroltak különféle dalokat, melyekből már is egy gyönyörű műsor állítható össze: szóba hozatott hogy mikor és vajon tánczesztéllyel egybekötve tartassák-e meg. Erre vonatkozólag határozatott egy vizalmi bizottság kiküldése a választmány kebeléből, melynek Zielinsky Ferencz elnöke alatt, Czibesz Mihály, Goldstein M. Adófi és Kubicsék Albert lettek tagjai azon megbízással, hogy a hangversenyre vonatkozólag határozott javaslatot készítsenek a jövő héten tartandó választmányi ülésig.

A fiumei magyar daloskör a mult közgyűlésen függőben maradt alelnöki és titkári hivatal betöltésére f. hó 29-ikén azaz csütörtökön esti 7 1/2 órakor a magy. kir. áll. főgymn. rajztermében új közgyűlést tart, melyre a daloskör pártolótagjai tisztelettel meghívotnak.

Vasuti szerencsétlenség Fiume és Buccari között. Folyó hó 16-án reggel 8 óra 25 perczkor Fiuméből induló próbagép a 117 sz. örháznál, a Buccariból induló 642 számú gyorsteher és személy szállítással egybekötött vonattal összeütközött.

Össeütközés következtében két gép továbbá 5 tehérkocsi megsérült. A próbagép mozdonyvezetője Noferi művezető jelentéskönyven, 4 vasuti alkalmazott könyven sérültek meg. Az össze ütközés oka, hogy a próbagép a 119 számú örháznál 8 perczig állott tovább, hogy közvetlenül a próbagép elindulása után a Buccari és Fiume közt dolgozó munkások a távirda vezetéket egyszerre szét szedték is így Buccari nem volt értesítve a próbagép elindulásáról.

A városi vízvezeték ügye. A napokban érkezett városunkba Bárczai Károly kir. főmérnök, hogy a Fiumében létesítendő vízvezeték tervezése tárgyában a városi műszaki tanácsnak meghallgatásával kellő információkat szerezhesen. Nevezett főmérnök tegnapelőtt reggel Ciotta polgármester, Wauchnig városi főmérnök és Ganghofer városi mérnök társaságban, helyszíni szemlére a Zvir forráshoz rándult, honnan visszatérve pénzügyi bizottság tagjainak részvétele mellett a vízvezeték létesítése tárgyában értekezést tartott. Bárczai főmérnök a szükséges adatok beszerzése után azonnal jelentést tesz, hogy a vízvezeteki tervezetek s a munkálat megkezdésére vonatkozó ministeri jóváhagyás mielőbb megadassék.

A magyar-horvát gőzhajózási társaság új gőzösei. A magyar-horvát gőzhajózási társaság, mely a kikötővárosi tengeri forgalmának közvetítésénél már jelenleg is nem csekély arányban szerepel legújabbán ismét két új gőzessel szaporítja hajóparkját. — A két új gőzös [mely a keresztelvényen „Ungheria” és „Croazia” nevet fogja kapni a társaság eddigi hajóinál jóval nagyobb lesz s úgy szemlély mint teher szállításra a legnagyobb kényelemmel lesz berendezve.

Az új gőzösek Kielben készülnek s mint értesülünk az egyik már készen is van s e héten fogják vizre bocsátani.

Vasut Mattuglie és Abbazia között. Abbaziából írják, hogy az osztr. keres-

kedelemügyi miniszter Braun Ignác és Fuchs Gusztáv bécsi vállalkozóknak engedélyt adott, hogy a jurdani mattugliei vonal egyik legmegfelelőbb pontjától Abbaziáig terjedő fagaskerekű vagy más rendes vágányu vasut építéséhez szükséges technikai előmunkálatokat megkezdhessék.

A konstantinápolyi kikötőből tovább induló osztrák és magyar gőzöskö-utrabocsátási engedélye. Nehogy a fekete tenger felé irányuló és Konstantinápolyban megálló osztrák és magyar gőzöskök továbbindításában az ottani kikötő-szabályzat folytán, késedelem álljon be a Konstantinápolyban székelő osztrák és magyar kir. kikötő hivatal mindazon nemzeti gőzhajóknak, melyek Dardanelli kikötőjéből oda indulnak, az utrabocsátási engedélyt az illető hajó parancsnok által konstantinápolyi megbízottjához intézett távirata alapján adandja meg:

- 1.) a gőzös nevét, mely részére az utrabocsátási engedély kérérik;
- 2.) annak kőbőzési tonnatartalma;
- 3.) a hajólegénység számát, ideértve a hajóparancsnokot;
- 4.) a rakomány minőségét és mennyiségét és annak jelzését hogy a hajó súlyteherrel közlekedik;
- 5.) a gőzös rendeltetését.

A szóban álló gőzösköknek a nevezett hivatalnál vezetett érkezési könyveknek megfelelő egyes lapokkal kell ellátva lenniök.

Azon gőzös kapitánya, ki a kikötőbe való érkezésnél az indulási engedélyt készen találni kívánja, köteles az említett lap egy példányát kellően betöltve és allírva készen tartani, és azt ügy-nökönek akkor átadni midőn attól az indulási engedélyt átveszi.

Az indulási engedély ily módon azonban csak azon gőzösköknek fog kiállítatni, melyek a Bosporust a legénység változtatása nélkül áthaladják és melyek utközben hajókat nem szentvedtek.

Hajósaink mihezartása czéljából megjegyeztetik, hogy a fekete tengerrel érkező és hazai tengerpartunk felé irányuló nemzeti hajók a konstantinápolyi osztrák és kir. kikötőhivatal részéről az indulási engedélyt ünnepnapokon mindig megkapják.

Nehézség merül fel azon hajókra nézve, melyek a fekete vagy a fehér tengerre vagy az oceánra kívánnak ily napokon utiengedélyt, mivel ily esetben egészségügyi oklevélüket azon nemzet consulatusi hivatalánál láttamoztatniok kell, melyhez rendeltetési kikötőjük tartozik.

Az idegen consulatusi hivatalok vasár-és ünnepnapokon zárva vannak, mely okból a hajóknak utirándítása ily napokon nehézségre akad.

Konstantinápolyban székelő révkapitányunknak több alkalommal azonban sikerült kedvezményből és viszonzásig mellett a láttamoztatást kieszközölni és a hajóknak ámbár azok nem hazai, hanem külföldi kikötőkbe indultak, ünnepnapokon is meghadhatta az utrabocsátási engedélyt, de ezt csak az előző napon vett értesítés alapján oly módon tehetta, hogy az indulási engedély kiadására az illető idegen consulatustól egy óra előre megállapítottatott.

Az építés alatt álló Agriagőzöskök. Az Adria magy. kir. gőzhajózási társulatnak a magyar kormányval kötött új szerződése értelmében hajóinak számát fokozatosan szaporítani kell. Az új hajók közül, mint értesülünk, a legelső a legközelebbi év február hónapban fog készülni. Az új hajó különösen a Fiume és Malta közti forgalmat fogja éleníteni, mely vonalon a kormányval a legutóbbi intézkedései folytán a legelőkelőbb áruforgalomra van kitévés.

Adria hajók forgalma. Zichy ind. november 17-én Braziliába, Adria érk. november 16-án Bordeauxba, Stefanie érk. novemb. 17-én Velenczébe Szépiary

ind. novemb. 16-án Gibraltarból Glasgowba.

Zátonyra jutott osztrák-magyar gőzös. Odessából sürgönyzik hogy „San Giusto” osztr. magyar gőzös az ottani kikötő közelében rosszul eszközölt manőver következtében zátonyra került, mely veszélyes helyzetből egy orosz vonatú gőzös 750 font sterling díjért kiszabadította.

A német kereskedelmi hajók létszáma a folyó év elején. A „Hansa” kimutatása szerint a német kereskedelmi hajók száma a f. év elején 3953-at tett 143413 regist. tonnatartalommal. A hajók közül volt 2757 vitorlás 709261 tonna 18132 emberrel és 896 gőzös 732652 ton. és 22317 emberrel. Az előző évihez képest az összes hajók száma 59-czel és a tonnatartalom 8496-tel emelkedett és pedig olyképp, hogy a vitorlások száma 22-vel s a gőzösköké emelkedett 81 gyel.

A „Gazdasági” Mérnök zsebnaptára 1892. évre legközelebb megjelenik a következő tartalommal: Naptár. Posta és távirati szabályok. Bélyegilleték, okmányokra, építési tervekre, val alati szerződésekre, keresetekre stb. Mérék és súlytámszámító táblázatok. Külföldi mértékek, súlyok és pénznemek. Hőmérőfokok összehasonlítása. Hazai zenek meglejtésítő ereje. Tajekozó a gőzkazánok megvizsgálására. — Ármentesítő és vízszabályozó társulatok, azok ártere, föltései és esatornái hossza. Utmutató a hajózási engedélyezés és hajózási szabályok tárgyában. A hazai hajózási utak hossza. Hazai hajózási vállalatok s azok gőzös állománya. A hazai hajózási utak levő hidak méretei. Hazai folyók kis és nagy vizeinek nagysága. A fiumei kikötő berendezése és bérilletkei. — Építészeti munkák díjszabályzata. Adatok gazdasági épületek elhelyezésére és tervezésére. — Tajekozó a találmányok szabadalmaztatására. Szabadalmi díjak bel és külföldön. — A hazai vasutak hossza. Vasuti személy és áru-díjtételek stb.

A zsebnaptárt a „Gazdasági Mérnök” rendes előfizetői ingyen kapják.

A „Gazdasági Mérnök” közérdekű gazdasági és műszaki hetilap megjelenik minden vasárnap, gazdag és változatos tartalommal díszesen kiállítva. Szerkesztői és kiadói: Gonda Béla műszaki tanácsos, műegyetemi m. tanár. Előfizetés-ára: Egész évre 12 frt, Félévre 6 frt., Előfizetéseket a jövő 1892-ik évre már most elfogad a kiadóhivatal (Budapest, IX. Lónyay utca 11), Ajánljuk a 15. év óta fennálló szaklapot a gazdasági és műszaki haladás iránt érdeklődő művelt közönség szíves figyelmébe és támogatásába.

M. kir. államvasuti ügyek.

Árúdíjszabás életbe léptetése az esztergom almás-füzötti h. é. vasuton. A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló esztergom-almás-füzötti helyi érdekű vasút megnyitása napjával ezen vasút árúdíjszabása (II. rész) lépelethe, melynek példányai a m. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában darabonként 30 krért kaphatók lesznek.

Magy. kir. államvasutak gőzhajózási vállalata díjszabás módosítás. A volt osztrák magyar államvasutársaság hajózási díjszabásához tartozó és a folyó évi hajózási idény kezdete óta érvényben álló III. pótlékban foglalt I. külön díjszabás, sör, bor, must, szesz, ecet, cement, vasárk, szilva, só és üres dohányládákra mely eddig csak a gradiste-belgrádi illetve zimonyi vonalon volt érvényes, ezentúl a belgrád-illetve zimony-mitroviczai vonalon továbbított szállítmányoknál is érvényes.

Külföldre rendelt gabona stb. ömlesztett állapotban való szállítása. A folyamatban levő tengeri kivitelre való tekintettel az érdekeltek figyelmébe ajánlatik, hogy mindennemű gabona, továbbá malata, hüvelyesek és korpa kivitelének meg könnyítése czéljából a m. kir. államvasutak részéről tett indítvány folytán nevezett árúczikknek ömlesztett állapotban való szállítása a tőmegzárk szállítására berendezett összeg németországi és németalföldi állomásokkal való forgalomban megengedtetik.

Az ezen szállítási módra nézve megállapított közelebbi feltételek a németországi és németalföldi vasutak egyrészt és az osztrák-magyar vasutak között másrészt az áruforgalomra nézve fennálló díjszabás I. részhez f. év október 1-én megjelent IV. számú pótlékban foglaltatnak.

Svájczba rendelt ilyennemű szállítmányok azonban jelenleg csak a következő állomásokra szállíthatók u. m. Rozschach és Romanshorn svájci állomásokra, továbbá Buchs átm. Brengenz átm. és Lindau átm. állomásokra.

Az említett állomásokkal való forgalomban e tekintetben fennálló közelebbi határozmányok az osztr.-magyar-svájci köteleki díjszabás III. része 2. sz. fizetési f. év november 1-jén életbe lépett I. számú pótlékban foglaltatnak.

Ezen szállítási módra a m. kir. államvasutak már régebben megfelelő számú kocsiakat rendeztekbe; újabb időben 15 j. hordképességgel bíró ily kocsi is boosáthatók rendelkezésre.

Német-osztrák-magyar tengeri kikötő kötelek. F. é. decz. hó 1-ével a német-osztrák-magyar tengeri kikötő köteleki díjszabás II. része 3. fizetési f. év II-ik pótlék lép életbe, mely helyesbítéseket és kiegészítéseket kivül, a 4. A és 4. B. kivételével gabona díjszabások áru jegyzékének változását és új gabona és korpa díjszabást tartalmaz. Azunkivül az új gabona díjszabásba több helyi érdekű vasút állomásai is lettek felvéve. Az említett pótlék darabonként, 10 o. é. krajczárért a m. kir. államvasutak igazgatóságánál megszerezhető.

Keletnémet-osztrák-magyar vasuti kötelek. F. é. november hó 15-étől díjszabási utca való rendezésig a boszlovi kir. igazgatóság Opeleu állomása és valamennyi magyar köteleki állomás közötti forgalomban fennálló III. külön díjszabás közvetlen díjtétele a boszlovi kir. vasutigazgatóság Groschowitz állomásával való forgalomban a fenti külön díjszabásba tartozó ármenekre is nyerne alkalmazást.

A magy. kir. államvasutak Brassó állomásán, folyó évi deczember hó 31-ével megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időpontból számított három évi időtartamra, ezennel nyilvános pályázat nyitattik.

Kik nevezett vendéglőt bérebe venni óhajtják, fölhívatnak szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatokat folyó évi november hó 30-án d. e. 10 óraig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőjének titkári hivatalához címzelve benyújtani, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlatok lepecsételt borítékban küldendők be s a boríték a következő fölirattal láttandó el: „Ajánlat a brassói állomási vendéglő bérlésére”. Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi november hó 29-iki déli 12 óráig bányapénzképen 400 frtot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírban letétbe helyezni, vagy posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

A vendéglő bérlésére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályában megtekinthetők.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőjége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Keletnémet-osztrák-magyar vasuti kötelek. Az 1891. október 15-től érvénye II. rész. 2. fizetési és annak függelékéhez megjelent helyesbítési lap életbe léptetése. Fenti díjszabás és annak függelékéhez helyesbítési lap jelent meg mely a közvetlen díjtételeknek részbeni emelését és csökkentését tartalmazza.

Ezen helyesbítési lap a végállomások igazgatóságainál díjtalanul kapható.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Fiumében Walluschnig Antal

raktárában 200 vagy 300 kockát tartalmazó láda 1 frt 50 krért kapható az Aigner F. müzzuschlagi szabadalmazott gyárában készült s már általános kedveltségű

Tűzgyújtó.

Ezen fölülmulhatlan találmányval minden papiros, köolaj vagy más gyúlékony anyag használata nélkül a legkönnyebben és legkisebb költséggel gyújtható meg fa, köszén, úgy a nyitott tűzhelyen, kályhában vagy takaréki tűzhelyben is, minden tűzveszély nélkül.

Építési árlejtési hirdetmény.

A nagytekintetű m. kir. dohányjövődéki központi igazgatóságnak 1891 évi október hó 25-én kelt 13071/IV. számú magas engedélyezése folytán, az itteni m. kir. dohánygyár telepén levő szivarka és pipadohány gyártási épület jövő évben átalakítandó, mely az 1892-ik év márczius hó elején valószínűleg megkezdhető átalakítási munka 120 munkanap alatt lesz helyre állítandó.

A költségvetésileg megállapított összegek a következők:

A). Lebontási munkák	5.726 frt. 65 kr.
B). Új munkák:	
Föld munkák	345 „ 44 „
Kőműves munkák	18.103 „ 23 „
Kőfaragó munkák	4.594 „ 01 „
Ács munkák	30.074 „ — „
Cserépfödő munk.	3.864 „ 21 „
Bádgos munkák	1.282 „ 19 „
Asztalos munkák	3.118 „ 91 „
Vas alkatrészek	11.017 „ 27 „
Mázoló munkák	706 „ 14 „
Különbféle munkák	2.758 „ 37 „
Összesen	81.590 frt. 52 kr.

Ebből levonva a lebontásoknál nyert és újra felhasználható anyagok értéke 6.304 „ 34 „
marad 75.286 frt. 18 kr.

Hozzá még a transmissiók áthelyezési és előre nem látott munk. 3.764 „ 30 „
Főösszeg 79.050 frt. 48 kr.

A fenti átalakítási munkák biztosítá-

sa céljából, az alulírott m. kir. dohánygyári igazgatóságnál f. évi december hó 14-én versenytárgyalás fog tartatni, melyhez írásbeli, — a fiumei magy. kir. adóhivatalnál letett 10%₀-os bánat pénzzel szóló nyugtával felszerelt, 50 kros bélyeggel és az ajánlattevő címével ellátott zárt ajánlatok, az említett napon, délelőtt 10 óráig, ezen m. kir. dohánygyári igazgatóságnál benyújtandók.

Azon írásbeli ajánlat, mely azon nyilatkozatot nem foglalja magában, hogy az ajánlattevő az illető árverési és szerződési feltételeknek magát feltétlenül aláveti; továbbá, hogy ajánlata által visszavonhatatlanul köteleztetik; végre hogy ebbeli nyilatkozata oly jogérvennyel bír, mintha a feltételeket aláírta volna, — tekintetbe nem vétetik.

Továbbá megjegyeztetik, hogy csak azon ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek az összes fent felsorolt munkákra kiterjednek; egyes munka csoportra vonatkozó esetleges ajánlatok vissza fognak utasítottatni.

Az ajánlati határozmányok, a szerződési és vállalati feltételek, valamint a műszaki leírás, előmérés, költségvetés és terv, a hivatalos órákban az alulírott m. kir. dohánygyári igazgatóság hivatalos helyiség eiben betekinthetők.

Magy. kir. dohánygyári igazgatóság.
Fiumében 1891 november 3-án

Milde József
kir. tanácsos, dohánygyári igazgató.

Után nyomás nem díjazatik.

„ADRIA“

Magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság

1891. november havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

		Gőzös	1891 november
Rio de Janeiro, Santos	Triest, Fiume	„Széchényi“	10—20
Bordeaux	„	„Adria“	10—20
Glasgow	„	„Tibor“	10—20
Liverpool	„	„Aleppo“ (Cunard Line)	10—20
London	„	„Sultana“	10—20
Dunkerque	„	„Jókai“	20—30
Glasgow Malta, Catania, Messina Bari	„	„Svápary“	20—30
Liverpool	„	„Tarifa“ (Cunard Line)	20—30
London	„	„Zaire“	25/11—5/—12
Fiume	Liverpool	„Tarifa“ Cunard-Line	1—10
„	Bari, Messina, Catania, Malta, Dunkerque, Antwerpen	Baross“	5—15
„	Hull, New-Castle o/T	„Palermo“	5—15
„	London	„Zaire“	5—15
„	Liverpool	„Kedar“ (Cunard Line)	10—20
„	Bordeaux	„	10—20
„	Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos	„Zichy“	15—25
„	New-York	„Victoria“ (Anchor-Line)	15—25
„	Barcelona, Rouen	„Stefanie“	20—30
„	Glasgow	„Tisza“	20—30
„	Liverpool	„Trinidad“ (Cunard Line)	20—30
„	London	„Durham“	20—30

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztégyár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1891. október hóban.

Védelmet nyitott árnyékszékeknel

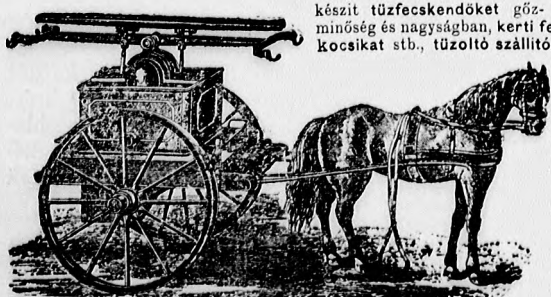
meghülés, léghuzam és szeg ellen
nyújtanak a legújabb szabadalmazott árnyékszék ülések
amalgamozott öntött vas csészével, automatikus készülék által légmentesen záródva. A már meglevő ülődeszkára minenütt könnyen alkalmazható és vízbőlítés nélkül használható.
Ára fényezetlen 9 fényezve 10 frt. Stétükidés átánvét mellett. Kivitel szilárd, Kapható csakis a készítő és a szab. birtokosa
WOLFF SOMA
budapesti vasbutor gyári raktárában, Dorottea-u. 2. sz.

Alapított 1858, Kivitel az összes világrészekbe.

József főherceg ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója. Első magyar gép- és tüzlőtő-szerek gyára, harang- és érc-öntöde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízfordító kocsikat stb., tüzlőtő szállító kocsikat, öntöző készülékeket magas nyomású vízvezetékhez, légszecs-fecskendőket (Extintoreket), tüzlőtő létrákat (a legnagyobb toló létráktól a legkisebb kézi létráig), tüzlőtő omnibuszok és tüzlőtősi szer-kocsikat, tüzlőtősi legénységi felszereléseket, gőzszivattyúkat kútszivattyúkat.

borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-szivattyúkat, légnyomású pöcze gödör-tisztító készüléket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előlított leg-nagyobb 9700 kilogram), érczöntvényeket vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal teljes vízművek és magán vízvezetéképítést és felszerelését, nyilvános gőz- és kád-fűdők berendezését, closetek és bármilyen közegészségügyi tárgyak szállítását.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve

Levelezés magyar, német, francia olasz, szerb és román nyelven

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

Min taraktár a kereskedelmi Muzem fiók üzletében Fiumében.

Sternberg Armin
ÉS TESTVÉRE.

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű vonós-, verős- és réz-fúvó hangszerek és azok kellekai és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és zenélművek javítása és kiharangolása szerű pontossággal eszközöltetik.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.